

2006. évi XXVI. törvény

a földgáz biztonsági készletezéséről¹

Az Országgyűlés a földgázellátás biztonságának fokozása érdekében a földgáz biztonsági készletezés átlátható és versenysemleges szabályozásának kialakításával a következő törvényt alkotja:

A törvény hatálya

1. §² E törvény hatálya kiterjed:

a) a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségre (a továbbiakban: Szövetség),
b) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalra (a továbbiakban: Hivatal),
c)³ a szállítási rendszerirányítóra, a szállítási rendszerüzemeltetői, elosztói, a földgáztárolói, az egyetemes földgázszolgáltatói, a földgázkereskedői engedélyesekre - ideértve az LNG-kereskedelmet folytató engedélyeseket is -, valamint a földgáztermelőkre,

d) a földgázfelhasználóra a földgáz határon keresztül történő beszállítása, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlása körében,

e) a földgáz biztonsági készletezésben és az azzal összefüggő tevékenységekben közreműködő szervezetek eljárására, és

f) a földgázt felhasználó személyre azon földgáz felhasználása körében, amelyhez nem az alábbi ügyletek során jut hozzá:

fa) az egyetemes földgázszolgáltató, a földgázkereskedő vagy a földgáztermelő a felhasználónak földgázt értékesít, vagy

fb) a felhasználó földgázt hoz be harmadik országból, az Európai Unió tagállamából vagy a szervezett piacon földgázt vásárol.

1/A. §⁴ E törvényben nem szabályozott kérdésekben a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény rendelkezései az irányadók.

1/B. §⁵ Az e törvényben nem meghatározott fogalmakat a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.), valamint a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni.

Értelmező rendelkezések

2. §⁶ E törvény alkalmazásában

a)⁷ **biztonsági földgáztároló:** a földgáz tárolására alkalmas földalatti természetes földtani szerkezet vagy mesterségesen kialakított földalatti üreg, továbbá ezeknek a földgázkészlet szempontjából elkülönített része, amely az e törvény szerinti biztonsági földgázkészlet tárolására is szolgál;

b)⁸

c)⁹

1 Kihirdetve: 2006. II. 17.

2 Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 46. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

3 Módosította: 2024. évi XV. törvény 15. §.

4 Beiktatta: 2016. évi CXLIII. törvény 18. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

5 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 12. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

6 Megállapította: 2008. évi XL. törvény 149. § (2). Hatályos: 2009. VII. 1-től.

7 Megállapította: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2012. XII. 28-tól.

8 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CI. törvény 17. § a). Hatálytalan: 2019. XII. 20-tól.

9 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CI. törvény 17. § a). Hatálytalan: 2019. XII. 20-tól.

d) földgáz biztonsági készletezés: földalatti gáztárolóban végzett nem kereskedelmi célú földgáztárolás;

e)-j)¹

k) földgázkereskedő: az az engedélyes, aki a földgáz üzletszerű, ellenérték fejében, nem saját felhasználási célra történő vásárlására és értékesítésére a Hivataltól engedélyt kapott;

l)² biztonsági földgáztároló engedélyes: az a gazdasági társaság, amely a 4. § (1) bekezdésben meghatározott tárolót üzemelteti és az e törvény szerinti biztonsági földgáz készlet tárolására a Hivataltól engedélyt kapott;

m)³ földgáz biztonsági készlet: a felhasználók földgázellátási biztonságának megőrzése érdekében az energiapolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által meghatározott földgáz mennyiség.

A földgáz biztonsági készletezés

3. § (1) A Szövetség köteles az e törvényben meghatározott módon és mértékben földgáz biztonsági készletet létrehozni és fenntartani.

(2)⁴ A földgáz biztonsági készletet működésre engedélyezett, műszakilag ellenőrzött, a biztonságtechnikai és környezetvédelmi jogszabályok előírásainak megfelelő, olyan föld alatti tárolótérben kell tárolni, amely alkalmas arra, hogy a készletezett földgáz mennyiségét megőrizze és a felszíni gázelővezítést követően a szállítóvezetékre való betáplálásra alkalmas minőségben biztosítsa.

(3) Az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az élet, az egészség, a környezet és a természet védelmének, a fogyasztóvédelemnek, a műszaki-biztonsági, a kémiai biztonsági, munka-egészségügyi és a minőségbiztosítási előírásokban meghatározott követelményeknek megfelelően kell végezni.

(4)⁵ A földgáz biztonsági készlet elsősorban a védett felhasználók ellátását szolgálja.

(5)⁶ A (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a földgáz biztonsági készlet felhasználható

a) szolidaritást kérő másik tagállam szolidaritási alapon védett felhasználói,

b)⁷ földgázkereskedő lehetetlenülése esetén az érintett felhasználók,

c)⁸ nem egyetemes szolgáltatásban vételező felhasználók földgázellátási válsághelyzetben történő földgázellátása érdekében, valamint

d)⁹ a villamos energiáról szóló törvény alapján villamos energia termelői működési engedéllyel rendelkező, az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerint energiaforrás-készlet fenntartására kötelezett felhasználási helynek (a továbbiakban: erőmű) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló kormányrendelet szerinti korlátozása esetén az erőmű földgázellátása érdekében, és

e)¹⁰ vészhelyzeti szint esetén a rendszerüzemeltetők saját készletből vagy fennálló szerződéséből nem fedezhető, rendszerüzemeltetéshez szükséges földgázteljesítményének biztosítására.

1 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CI. törvény 17. § a). Hatálytalan: 2019. XII. 20-tól.

2 Megállapította: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2013. III. 1-től.

3 Beiktatta: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (3). Módosította: 2019. évi CI. törvény 16. § a).

4 Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 39. § (2), 2019. évi CI. törvény 17. § b).

5 Megállapította: 2019. évi CI. törvény 13. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

6 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 13. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

7 Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 54. §.

8 Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 53. § a).

9 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 47. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

10 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 47. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

(6)¹ A védett felhasználót ellátó földgázkereskedő a védett felhasználói kör ellátásával arányos mértékben, valamint a saját jogon eljáró védett felhasználó a saját ellátásával arányos mértékben jogosult - a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott esetekben - a földgáz biztonsági készlethez hozzáférni.

3/A. §² (1) A Szövetség nemzetközi szerződés alapján más állam felhasználóinak ellátása céljából is készletezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nemzetközi szerződésben meg kell határozni, hogy a más állam milyen napi ütemezésben, milyen alkalmi és éves földgázmennyiség mértékéig, milyen visszapótlási feltételekkel és milyen készletezési díj ellenében fér hozzá a földgázkészlethez.

4. §³ (1)⁴ A földgáz biztonsági készletet a miniszter által rendeletben meghatározott olyan biztonsági földgáztárolóban kell elhelyezni, amely a kitérési kapacitást legalább a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) pontjában meghatározott időtartamon belül képes biztosítani.

(2)⁵ A földgáz biztonsági készlet mértékét, valamint erre tekintettel a készletértékesítési vagy készletbeszerzési kötelezettség mértékét és feltételeit, a földgáz biztonsági készlet mértékéhez tartozó kötelező minimum betárolási és kitérési kapacitásokat, továbbá az értékesítés módját, a visszapótlásra kötelezettet a visszapótlás feltételeit és rendjét a miniszter rendeletben határozza meg.

(3)⁶ A miniszter a biztonsági földgázkészlet mértékét az (1) bekezdésben meghatározott keretek között - az ellátás-biztonsági kockázatok mérlegelésével, a rendelkezésre álló földgázforrások alapján, valamint a 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott Megelőzési Cselekvési Tervben és a Vészhelyzeti Tervben foglaltakkal összhangban - a Hivatal elnöke javaslatának figyelembevételével határozza meg. A Hivatal javaslatát a miniszter által meghatározott határidőn belül köteles megküldeni.

(4) Készletbeszerzési vagy készletértékesítési kötelezettség esetén a Szövetségnek a földgáz betárolását vagy kitérését a miniszter rendeletében meghatározott ütemezéssel és határidővel kell végrehajtania.

(5)⁷ Készletértékesítés esetén a miniszter rendeletben állapítja meg az értékesítendő földgáz mennyiségét, a földgáz-értékesítés módját, a készlet értékét, amely alapján meghatározott árnál alacsonyabb áron a földgáz nem értékesíthető, valamint a kedvezményezettek körét. Készletértékesítés során a miniszter által megállapított készlet értéke legalább az átlagos beszerzési értékkel egyezik meg. A készletértékesítést követően a Szövetség az értékesített földgáz árát a hitelei törlesztésére fordítja.

(6) Amennyiben a Szövetség által betárolt biztonsági készletet tároló földalatti gáztárolóban készletértékesítést követően szabad kapacitások állnak a Szövetség rendelkezésére, ezen szabad kapacitásokat a Szövetség másodlagos kapacitás-kereskedelemben értékesítheti. A szabad kapacitások értékesítésére vonatkozó szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg.

(7)⁸

1 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 13. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

2 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 14. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

3 Megállapította: 2010. évi CXXXIV. törvény 1. §. Hatályos: 2010. XII. 4-től.

4 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 28. §. Hatályos: 2018. XII. 19-től.

5 Megállapította: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (4). Módosította: 2015. évi LIII. törvény 11. § a).

6 Megállapította: 2013. évi XXII. törvény 34. § (1). Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 31. § a).

7 Módosította: 2011. évi XXIX. törvény 228. § (3).

8 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 32. § a). Hatálytalan: 2018. XII. 19-től.

(8)¹ A földgáz biztonsági készlet a Szövetség tulajdonát képezi. A Szövetség jogosult a földgáz biztonsági készletezés céljára földgázt beszerezni (vásárolni), valamint a (3) bekezdés, illetve az 5. § (1) bekezdés szerinti felhasználás esetén földgázt értékesíteni. A Szövetség földgáz beszerzési, illetve földgáz értékesítési kötelezettsége nem minősül a Get. szerint földgáz kereskedelemnek.

(9)² A Get. földgáztárolásra és engedélyezésre vonatkozó rendelkezéseit e törvény szerinti eltéréssel kell alkalmazni a földgáz biztonsági készletre a földgáz biztonsági tárolás és a biztonsági földgáz tárolói engedély tekintetében. A biztonsági földgáz tárolóban elhelyezett a földgáz biztonsági készletet meghaladó földgáz készletre a Get. földgáz tárolásra és engedélyezésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(10)³ A földgáz biztonsági készlethez szabad hozzáféréssel kizárólag csak a jogszabályban meghatározottak és csak a jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén és idején rendelkeznek.

(11)⁴ A földgáz biztonsági készlet tárolásáért fizetett díj nem haladhatja meg a Hivatal által a Get. szerint megállapított földgáztárolási díjat.

A biztonsági készlet felhasználása

4/A. §⁵ (1) Földgázkereskedő lehetetlenülése esetén az érintett felhasználók földgázellátását a végső menedékes földgázkereskedő kijelöléséig a biztonsági földgázkészletből kell biztosítani.⁶

(2) A földgázkereskedő lehetetlenülése esetén a Hivatal a földgázkereskedő engedélyét felfüggesztő határozatát az érintett földgázkereskedő és rendszerüzemeltetők mellett, egyidejűleg a Szövetséggel is közli. A Szövetség a határozat közlésének időpontjától a végső menedékes földgázkereskedő kijelölésének időpontjáig köteles a biztonsági földgázkészletből a szükséges földgázmennyiséget a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére bocsátani az érintett felhasználók folyamatos földgázellátásának biztosítása érdekében.

(3) A kijelölt végső menedékes földgázkereskedő a határozat közlésének időpontjától a kijelölés időpontjáig felhasznált biztonsági készlet mennyiségének ellenértékét, valamint a szállítással és kitárolással kapcsolatos költségeket köteles megfizetni a Szövetség részére a kijelölés időpontjától számított 90 napon belül a szállítási rendszerüzemeltető által kiállított jegyzőkönyv alapján.

(4) Az érintett felhasználók a felfüggesztő határozat közlésének időpontja és a végső menedékes földgázkereskedő kijelölésének időpontja közötti fogyasztásukat a kijelölést követően a kijelölt végső menedékes kereskedővel kötelesek elszámolni és annak ellenértékét számára kötelesek megtéríteni.

(5) A biztonsági készletnek a földgázkereskedő lehetetlenülése esetén történő felhasználására vonatkozó részletes szabályokat - különösen a felhasználásra kerülő biztonsági készlet árának megállapítására vonatkozó előírásokat - a végső menedékes szolgáltatásról szóló kormányrendelet tartalmazza.

5. §⁷ (1)⁸ A miniszter a földgáz biztonsági készlet felhasználását földgázellátási válsághelyzet elrendelése vagy üzemzavar esetén rendeletben teszi lehetővé.

(2) A miniszter a biztonsági készlet felhasználására vonatkozó rendeletben meghatározza:

a) a felhasználás engedélyezésének okát és célját,

1 Módosította: 2019. évi CI. törvény 16. § b).

2 Beiktatta: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (6). Módosította: 2019. évi CI. törvény 16. § c).

3 Beiktatta: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (6). Hatályos: 2013. III. 1-től.

4 Beiktatta: 2019. évi XXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2019. V. 1-től.

5 Beiktatta: 2015. évi LIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. V. 9-től.

6 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 732/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. § (1).

7 Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 351. § (1). Hatályos: 2009. VII. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

8 Megállapította: 2019. évi CI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

- b) a felhasználásra engedélyezett földgáz mennyiségét,
- c) a felhasznált készletek visszapótlásának rendjét,
- d)¹ az igénybevételre jogosultak körét.

(3) A felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket a miniszter rendeletben állapítja meg. Az árat és az áralkalmazási feltételeket úgy kell megállapítani, hogy az megfeleljen

- a) a földgáz biztonsági készlet átlagos értéke vagy
- b) a földgáz egyetemes szolgáltatásához kapcsolódó árszabályozás kereteiről szóló mindenkor hatályos miniszteri rendeletben szereplő, a földgáz aktuális árát meghatározó képlet alapján az adott naptári negyedévben számolt ára közül az eladáskori magasabb értéknek.

(3a)² A 3. § (5) bekezdés c) pontja szerinti célból történő készletfelhasználás esetén a (3) bekezdés szerint meghatározott érték harmincszorosát kell megállapítani.

(4) A miniszter a biztonsági készletből történő felhasználás engedélyezése esetén haladéktalanul tájékoztatja a Kormányt és az Európai Bizottságot

- a) a felhasználás indokairól,
- b) a felhasznált készletek visszapótlása érdekében tett intézkedésekről,
- c) a készletek előre látható alakulásáról a visszapótlás végrehajtásáig.

5/A. §³ (1) A 3. § (5) bekezdés d) pontjában meghatározott erőmű részéről jelentkező földgázigény kielégítését a Szövetség biztosítja a földgáz biztonsági készlet mértékéről szóló miniszteri rendelet szerinti mobil földgázkészletből a miniszter által meghatározott mértékben, de legfeljebb 120 millió m³ mennyiségig, azzal, hogy az erőmű a földgáz biztonsági készlet igénybevételére az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló miniszteri rendelet szerinti folyékony szénhidrogén energiahordozó készlet felhasználását megelőzően jogosult.

(2) A Szövetség a korlátozás elrendelésének időpontjától köteles biztosítani a biztonsági földgázkészletből a szükséges földgázmennyiséget a szállítási rendszerirányító által meghatározottak szerint. A szállítási rendszerirányító a szükséges földgázmennyiségről egyeztet a villamos energiáról szóló törvény szerinti átviteli rendszerirányítóval.

(3) Az erőmű részére az (1) bekezdés szerinti készletből felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket a miniszter rendeletben állapítja meg, azzal, hogy az nem lehet alacsonyabb, mint a földgáz biztonsági készlet átlagos értéke.

Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség

6. § A Szövetség földgáz biztonsági készletezéssel kapcsolatos feladatai a következők:

- a) biztosítja a földgáz biztonsági készletképzés feltételeit, a szükségessé váló beruházásban tőkerészesedéssel részt vesz;
- b)⁴ gondoskodik az előírt készlet fenntartásáról, a miniszter által előírt készlet-mértéket meghaladó készlet esetén a többlet értékesítéséről, a szükséges fejlesztések elvégzéséről;
- c) ellenőrzi az e törvényben meghatározott tagsági jogviszonnyal kapcsolatos kötelezettségek teljesítését;
- d) gondoskodik a felhasznált földgáz biztonsági készlet e törvény szerinti visszapótlásáról;
- e) vezeti a tagsági nyilvántartást;

1 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

2 Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 15. § (3). Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

3 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 48. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

4 Megállapította: 2010. évi CXXXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2010. XII. 4-től.

f)¹ meghatározza a tagi hozzájárulás mértékét - a Közgyűlés által - az éves költségvetés keretében a Szövetség Alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) rögzített szabályok szerint, és a miniszter részére tájékoztatásul megküldi;

g) gondoskodik a tagi hozzájárulás beszédéséről;

h) e törvény 10. §-ában foglalt rendelkezések szerint adatszolgáltatást végez.

6/A. §² (1) A Szövetség a 6. §-ban meghatározott feladatainak ellátása érdekében biztonsági földgáztárolói engedélyesben részesedést szerezhet.

(2) Ha a biztonsági földgáztárolói engedélyes biztonsági földgáztárolói engedélye hatályát veszti, a Szövetség az (1) bekezdés szerinti részesedését az engedély hatályvesztése jogerőre emelkedésének napjától számított 2 éven belül köteles értékesíteni.

A földgáz biztonsági készletezéssel kapcsolatos tagsági jogviszony, a tagok jogai és kötelezettségei

7. §³ (1)⁴ E törvény alapján - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel - kötelezően a Szövetség tagjává válik:

a) a Hivatal által kiadott működési engedéllyel rendelkező

aa) egyetemes földgázszolgáltató,

ab) a felhasználóknak földgázt értékesítő vagy saját célra földgázt felhasználó földgázkereskedő;

b) a felhasználóknak földgázt értékesítő földgáztermelő;

c) az a felhasználó, aki földgázt határon keresztül történő beszállítással, illetve földgázt szervezett piacon vásárol és

d) az 1. § f) pontja szerinti földgázt felhasználó személy.

(1a)⁵ Nem válik a Szövetség tagjává

a) a földgáztermelő a saját maga által termelt földgáz felhasználása körében, és

b) a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó

ba) a rendszeregyensúlyozási tevékenységéhez, valamint

bb) a földgázszállító vagy földgázelosztó vezeték feltöltés, hálózati veszteséppótlás, hálózati mérési különbözet céljából felhasznált földgáz körében.

(2)⁶ A szövetségi tagság az (1) bekezdés

a) a) pontja esetében a tevékenység megkezdésének, illetve az engedélyessé válás időpontja közül a korábbi időpontban,

b) b) pontja esetében az értékesítő tevékenysége megkezdésekor,

c) c) pontja esetében a földgáz határon keresztül történő első beszállításának, vagy a földgáz szervezett piacon történő első vásárlásának időpontjában,

d)⁷ d) pontja esetében a földgázfelhasználás megkezdése időpontjában jön létre.

(3)⁸ A szövetségi tagság megszűnik, ha

a) a tag engedélyét a Hivatal visszavonja,

b) az (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyes tag a földgázipari tevékenységét, a földgáztermelő a felhasználók részére történő értékesítő tevékenységét, a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítói, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenységét megszünteti,

1 Megállapította: 2016. évi CXLI. törvény 19. §. Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 31. § b).

2 Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 10. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 2008. évi XL. törvény 149. § (7). Hatályos: 2009. VII. 1-től.

4 Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 49. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

5 Megállapította: 2024. évi XV. törvény 14. §. Hatályos: 2024. VI. 1-től.

6 Megállapította: 2016. évi CXLI. törvény 20. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

7 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 49. § (3). Hatályos: 2024. I. 1-től.

8 Megállapította: 2016. évi CXLI. törvény 20. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

c)¹ az (1) bekezdés d) pontja esetében a földgázfelhasználás legalább 12 hónapig szünetel.

(4)² A tagsági jogviszony fennállása során keletkezett kötelezettségek az elszámolásban foglaltak szerint az elszámolások lezárásának napjáig terhelik a tagot.

8. § (1)³ A tag a földgázipari, illetve földgáztermelői tevékenységével összefüggésben, illetve a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítási vagy a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenysége után, valamint az 1. § f) pontja szerinti földgáz felhasználása után a Szövetség részére tagi hozzájárulást fizet.

(2)⁴ Tagi hozzájárulást kell fizetni, ha

a)⁵ a egyetemes földgázszolgáltató a felhasználóknak földgázt értékesít,

b) a földgázkereskedő a felhasználóknak földgázt értékesít,

c) a földgáztermelő a felhasználóknak földgázt értékesít,

d) a felhasználó földgázt hoz be harmadik országból,

e) a felhasználó földgázt hoz be az Európai Unió tagállamából,

f) a felhasználó a szervezett piacon földgázt vásárol,

g)⁶ a földgázkereskedő saját célra földgázt használ fel,

h)⁷ a felhasználó az 1. § f) pontja szerint földgázt használ fel.

(3)⁸ A tagi hozzájárulás megfizetése a (2) bekezdés a) pontja esetében az egyetemes földgázszolgáltatót, b) és g) pontja esetében a földgázkereskedőt, c) pontja esetében a földgáztermelőt, d)-f) és h) pontja esetében a felhasználót terheli.

(4)⁹ A tagi hozzájárulás alapja a (2) bekezdés a)-c) pontjai esetén az értékesített földgáz mennyisége, a (2) bekezdés d)-f) pontjai esetén a vásárolt vagy importált földgáz mennyisége, a (2) bekezdés g) és h) pontja esetén a felhasznált földgáz mennyisége kilowattóraban mérve.

(4a)¹⁰ A 4. § (5) bekezdés szerinti készletértékesítés esetén a tagi hozzájárulás mértékének a (4) bekezdés szerint történő megállapítása során az értékesített földgáz ellenértéként befolyt pénzüsszeget csökkentő tételként kell figyelembe venni.

(5)¹¹ A tagi hozzájárulás fizetési kötelezettség

a) a (2) bekezdés a)-c) és az e)-f) pontjai esetében az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték, illetve a részki fizetések alapjául szolgáló mennyiségre,¹²

b) a (2) bekezdés d) pontja esetében a belföldi forgalom számára történő vámkezeléskor, a belföldi forgalom számára vámkezelt mennyiségre,

c)¹³ a (2) bekezdés g) és h) pontja esetében a felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált mennyiségre vonatkozik.

1 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 49. § (4). Hatályos: 2024. I. 1-től.

2 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 20. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 50. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

4 Megállapította: 2008. évi XL. törvény 149. § (8). Hatályos: 2009. VII. 1-től.

5 Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 53. § b).

6 Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 29. § (1). Hatályos: 2018. XII. 19-től.

7 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 50. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

8 Megállapította: 2008. évi XL. törvény 149. § (8). Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 31. § d), 2023. évi XCIX. törvény 53. § c).

9 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 21. § (1). Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 31. § e), 2023. évi XCIX. törvény 53. § d).

10 Beiktatta: 2010. évi CXXXIV. törvény 3. §. Hatályos: 2010. XII. 4-től.

11 Megállapította: 2008. évi XL. törvény 149. § (8). Hatályos: 2009. VII. 1-től.

12 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 110/2023. (III. 31.) Korm. rendelet 2. §.

13 Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 29. § (2). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 53. § e).

(5a)¹ Az (5) bekezdés a) pontját azzal a kiegészítéssel kell alkalmazni, hogy a tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség a (2) bekezdés a)-c) pontja esetében - ha az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti teljesítés időpontja korábbi, mint az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint az elszámolással érintett időszak kezdete - az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti elszámolással érintett időszak kezdő időpontjában, az ellenérték, illetve a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre vonatkozik.

(6)² Nem kell tagi hozzájárulást fizetni a földgáz biztonsági készletezés céljára beszerzett földgáz után.

(7) A tag a tagi hozzájárulást az egyéb ráfordítások között köteles elszámolni.

(8)³ Az Alapszabályban meghatározott feltételekkel visszaigényelhető a (2) bekezdés a) pontja szerinti tagi hozzájárulásnak az a része, amelyet az egyetemes szolgáltató a lakossági fogyasztó részére történő földgáz értékesítés után a Szövetség részére bevallott.

(9)⁴ A (8) bekezdés szerinti visszaigénylésre a tag a tagi hozzájárulási nyilatkozat benyújtásától számított 90 napon belül jogosult. A Szövetség a visszaigénylést annak beérkezésétől, a felhasználás könyvelésen alapuló igazolásától, valamint a tagi hozzájárulás megfizetésétől számított 15 napon belül köteles elbírálni, és a jóváhagyott visszaigénylés összegét jóváírni vagy visszautalni. A visszautalás teljesítésének feltétele, hogy a tagnak ezáltal nem keletkezhet tartozása a Szövetség felé.

(10)⁵ A tagi hozzájárulás visszaigénylésének jogosságát a tag az erre vonatkozó okiratok, nyilvántartások benyújtásával hitelt érdemlően köteles a Szövetség és a Hivatal részére igazolni.

(11)⁶ A tagi hozzájárulás fizetésre, az ellenőrzésre és a visszaigénylésre vonatkozó részletszabályokat az Alapszabályban kell meghatározni.

9. §⁷ (1) A Szövetség tagja minden hónap 20. napjáig köteles a Szövetségnek⁸

a) nyilatkozni arról, hogy a megelőző hónapban mennyi volt az e törvény hatálya alá tartozó, a tagi hozzájárulás fizetése alapjául szolgáló földgáz mennyisége, és

b) benyújtani a nyilatkozatban foglaltakat alátámasztó adatokat az Alapszabályban rögzítetteknek megfelelően.

(2) A Szövetség felhívására a tag köteles továbbá minden olyan adatot, dokumentációt haladéktalanul benyújtani, amely a tagi hozzájárulás teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges.

(3) A havi nyilatkozatban közölt adatok alapján a tag kiszámítja az esedékes tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség összegét, és azt a következő hónap utolsó munkanapjáig köteles a Szövetség pénzforgalmi számlájára átutalni. A tagi hozzájárulás megfizetésének időpontja az a nap, amikor a Szövetség számláján a befizetést jóváírják.⁹

10. §¹⁰ A Szövetség a tag kérésére igazolást állít ki a Szövetség felé fennálló nyilatkozattételi, valamint tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség teljesítéséről. A Szövetség a tag részére kiállított igazolásról megkeresésre tájékoztatja a Hivatalt és az adó- és vámhatóságot.

1 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 50. § (3). Hatályos: 2024. I. 1-től.

2 Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 303. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Megállapította: 2019. évi XXVIII. törvény 11. §. Hatályos: 2019. V. 1-től.

4 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

5 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

6 Beiktatta: 2016. évi CXLIII. törvény 21. § (2). Hatályos: 2017. I. 1-től.

7 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 22. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

8 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 110/2023. (III. 31.) Korm. rendelet 1. § (8).

9 A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 110/2023. (III. 31.) Korm. rendelet 1. § (8).

10 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 23. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

Záró és átmeneti rendelkezések

11. § (1) Ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével - a kihirdetését követő 2. hónap első napján lép hatályba.

(2) E törvény 4. § (1) bekezdése 2010. január 1. napján lép hatályba.

(3)¹ E törvény 31. §-a a törvény kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

(4) A tagi hozzájárulás fizetésének kezdő időpontja 2007. január 1.

(5) A Szövetség e törvény hatálybalépése napjától haladéktalanul intézkedik a névváltozás bírósági bejelentéséről, valamint a földgáz biztonsági készletezéssel foglalkozó munkaszervezet kialakításáról.

(6)²

12. § (1) E törvény hatálybalépésétől 2009. december 31-ig a jelenlegi földgáztárolók szabad kapacitása határozza meg a földgáz biztonsági készlet mértékét, amely megfelelő mértékű szabad kapacitás rendelkezésre állása esetén nem lehet kevesebb

a) 2006. október 1. és 2007. szeptember 30. között 150 millió m³-nél,

b) 2007. október 1. és 2009. december 31. között 300 millió m³-nél.

A földgáztárolók szabad kapacitásának földgáz biztonsági készletezésre történő felhasználását a Hivatal elnöke saját hatáskörben engedélyezi, illetve elrendeli. A Hivatal elnöke a tárolói szerződések megkötésére az ÜKSZ által megszabott határidő lejártá után nem tagadhatja meg a hozzáférésre jogosultak által le nem kötött szabad kapacitások biztonsági készletek céljára való feltöltésének engedélyezését.

(2)³ Ha a földgáz biztonsági készletezési célra rendelkezésre álló szabad kapacitás mértéke a tárgyi évben nem éri el az (1) bekezdésben meghatározott legkisebb mértékét, a földgáz biztonsági készlet kiegészíthető tüzelési célra felhasználható kőolajtermékekkel. A földgáz biztonsági készlethez tartozó kőolajtermékek felhasználása esetén azok árát a miniszter a készlet visszapótlásának várható költségeinél alacsonyabban is meghatározhatja azzal, hogy az ár ebben az esetben sem lehet alacsonyabb, mint a tüzelési célra felhasználható kőolajtermékkel helyettesített földgáz határfokkal korrigált mennyiségben kifejezett ára. Az e bekezdés szerinti kőolajtermék rendeletben meghatározott ára és a készlet visszapótlásának költségei közötti különbözetet a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség költségvetésében a bevételek és a ráfordítások különbözetének számításakor figyelembe kell venni.

(3) A hozzáférésre jogosultak az ÜKSZ által megszabott határidőig az előző évben biztonsági készlet céljára lekötött kapacitáshoz is hozzáférhetnek. A bejelentett kapacitás lekötési igény esetén, annak mértékéig - amennyiben a biztonsági készlet más tárolóba nem helyezhető el - a készlet értékesítésre kerülhet. A biztonsági készlet e részét a Szövetség szabadon értékesítheti.

(4)⁴ A biztonsági földgáztároló engedélyes köteles a földgáz biztonsági készletezési célra rendelkezésre álló szabad kapacitásra a Szövetséggel szerződést kötni.

(5) Az 5. §-ban foglalt a készlet felhasználására vonatkozó szabályokat a (2) bekezdés szerinti tüzelési célra felhasználható kőolajtermékek vonatkozásában is alkalmazni kell.

12/A. §⁵ (1) E törvénynek az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Mód. tv.) 21. § (1) bekezdésével megállapított 8. § (4) bekezdését a 2017. január 1-jével kezdődő elszámolási időszakra kell először alkalmazni.

1 Módosítva: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 897. alapján.

2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CXLIII. törvény 26. § a). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

3 Módosította: 2016. évi CXLIII. törvény 25. §.

4 Megállapította: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (8). Hatályos: 2013. III. 1-től.

5 Megállapította: 2016. évi CXLIII. törvény 24. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(2) E törvénynek a Mód. tv. 21. § (2) bekezdésével megállapított 8. § (8) bekezdés b) pontját a folyamatban lévő visszaigénylésekre is alkalmazni kell.

12/B. §¹ A Szövetség 7. § (1) bekezdés d) pontja szerinti tagja a 9. § szerinti kötelezettségeinek első alkalommal azzal az eltéréssel tesz eleget, hogy 2024. január 20. napjáig a Szövetségnek nyilatkozik arról, hogy 2023 utolsó negyedében mennyi volt a tagi hozzájárulás fizetése alapjául szolgáló földgáz mennyisége, valamint benyújtja a nyilatkozatát alátámasztó adatokat a Szövetség Alapszabályában rögzítetteknek megfelelően. A tag a 2023 utolsó negyedévre vonatkozó nyilatkozatában közölt adatok alapján számítja ki az esedékes tagi hozzájárulás-fizetési kötelezettség összegét, és azt 2024. január 31-ig a Szövetség pénzforgalmi számlájára átutalja azzal, hogy a tagi hozzájárulás megfizetésének időpontja az a nap, amikor a Szövetség számláján a befizetést jóváírják.

13. §² (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a biztonsági készlet felhasználására, a felhasználásra vonatkozó döntés előkészítésére, az előkészítésben közreműködő szervezetek vagy testületek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó részletes szabályokat.³

(1a)⁴ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a biztonsági készletnek a földgázkereskedő ellehetetlenülése esetén történő felhasználására vonatkozó részletes szabályokat.⁵

(2)⁶ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy földgázellátási válsághelyzet fennállása esetén az 5. § (1) bekezdése és az 5/A. § (3) bekezdése alapján rendeletben engedélyezze a földgáz biztonsági készlet felhasználását, és határozza meg a felhasználás engedélyezésének okát és célját, a felhasználásra engedélyezett földgáz mennyiségét, a felhasznált készletek visszapótlásának rendjét, valamint a felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazás feltételeit.

(3)⁷ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a földgáz biztonsági készlet mértékét és a földgáz biztonsági készlet elhelyezésére szolgáló biztonsági földgáztárolót, a földgáz biztonsági készlet mértékéhez tartozó kötelező minimum betárolási és kitérési kapacitásokat.⁸

(4)⁹ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a készletbeszerzés mértékére és feltételeire, továbbá készletértékesítés esetén az értékesítendő földgáz mennyiségére, az értékesítés módjára, a földgáz értékének és a kedvezményezettek körére, a földgáz visszapótlásra kötelezettekre és a visszapótlás feltételeire, rendjére, valamint a szabad kapacitások értékesítésére vonatkozó szabályokat.¹⁰

(5)¹¹ Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a villamos energiáról szóló törvény alapján villamos energia termelői működési engedéllyel rendelkező, az 50 MW és annál nagyobb teljesítményű erőművek energiahordozó-készletének legkisebb mértékéről és a készletezés rendjéről szóló miniszteri rendelet rendelkezései szerint energiaforrás-készlet fenntartására kötelezett felhasználási hely részére a földgáz biztonsági készlet mértékéről szóló miniszteri rendelet szerinti mobil földgázkészletből felhasználásra engedélyezett földgáz árát és az áralkalmazási feltételeket.

1 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 51. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

2 Megállapította: 2010. évi CXXXIV. törvény 4. § (1). Hatályos: 2010. XII. 4-től.

3 Lásd: 110/2020. (IV. 14.) Korm. rendelet, 399/2023. (VIII. 24.) Korm. rendelet.

4 Beiktatta: 2015. évi LIII. törvény 10. §. Hatályos: 2015. V. 9-től.

5 Lásd: 296/2015. (X. 13.) Korm. rendelet 9. cím, 1. melléklet.

6 Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 53. § f).

7 Megállapította: 2012. évi CCXVIII. törvény 1. § (10). Módosította: 2015. évi LIII. törvény 11. § b).

8 Lásd: 13/2015. (III. 31.) NFM rendelet, 59/2021. (XII. 15.) ITM rendelet.

9 Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 228. § (2). Hatályos: 2011. III. 30-tól.

10 Lásd: 13/2011. (IV. 7.) NFM rendelet, 59/2021. (XII. 15.) ITM rendelet.

11 Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 52. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

14. §¹ Ez a törvény a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. október 25-i 2017/1938/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

14/A. §²

Módosuló jogszabályok

15-34. §³

1 Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 30. §. Hatályos: 2018. XII. 19-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 32. § b). Hatálytalan: 2018. XII. 19-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 897. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

2006. évi XXVI. törvény	1
a földgáz biztonsági készletezéséről	1
A törvény hatálya	1
Értelmező rendelkezések	1
A földgáz biztonsági készletezés	2
A biztonsági készlet felhasználása	4
Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség	5
A földgáz biztonsági készletezéssel kapcsolatos tagsági jogviszony, a tagok jogai és kötelezettségei	6
Záró és átmeneti rendelkezések	9
Módosuló jogszabályok	11